

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben bázhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.

Nyílt tér: soronkint 20 fill.

Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő
Kéziratokat nem adunk vissza.

Az álnév.

Hogy mennyi bajnak, keserűségnek volt már okozója az álnév alá bujó rágal-mazó, azt talán minden ember tudja. Alig akad felnőtt férfi, vagy nő, aki meg ne izlelte volna már a csalán csi-péshez hasonló, alattomos támadás keserűségeit. Pedig hát épen ezt nem volna szabad tennie egyetlen becsületes embernek sem! Hiszen elismerjük mi, hogy hasznos sokszor az álnév, sok jót is lehet alatta cselekedni; nem szükséges, hogy mindig publikáljuk a nevünket, bármit cselekszünk is, — de arra használni fel az ismeretlenség álarcát, hogy alaptalanul félrevezessük a közönséget, hogy bántó rágal-makkal illessük embertársunkat és sértsünk ott, ahol nincs kin elégtételt venni; ez méltatlanság ez nem becsületes emberhez illő eljárás.

Ilyen dologra vetemedett valaki akkor, amidőn a kolozsvári „Ellenzék” április 18-án megjelent 91-ik számában, Fogaras keltezéssel, B.—g. aláírással az

alábbi közleményt adatta közre. Reprodukáljuk ezt a kis valótlanságot, már csak azért is, hogy olvassa el mindenki és ne vessen jót azon, hogy milyen álutakon akar az álnév alá bujó, az ismeretlenség leplebe burkolózó bölcs tanácsadó kétes dicsőséget szerezni magának. A nevetségesen atyáskodó kis zugiratoeska így hangzik:

Résen legyen a főispán.

Fogaras, április 16-án.

E teljes nemzetiségi megyében, ahol Bauszner G. alatt a magyarság érdeke mindig a hajszálon függött, nagy feladat vár első sorban a főispánra, aki ha nem elég erélyes, ugy a nemzetiségi agitáció óriási pusztítást vihet véghez a magyarság körében. Mert mint a szomorú tapasztalatok bizonyítják, a magyar faj nem bír elég ellenállási képességgel és folyton olvad be az oláh elembe. Az ilyen vármegyében, mint Fogarasmegye, minden kaputos magyar ember öre kell hogy legyen a magyarságnak, mert különben az oláhfaj az ő sovinizmusával és erős faji jellegénél fogva beolvastja azt a kis magyarságot, amely e vármegyében létezik. Széll J.

főispán belépését ide a vármegyében minden magyar ember örömmel fogadta, mert azt hitte, hogy teljesen lefözi a Bauszner-féle alakokat és minden veszélyeztetett pontra olyan erős, kipróbált embereket fog állítani, kik gátat fognak tudni emelni a mind rohamosabban terjedő nemzetiségi áramlatnak. Nem akarunk még most a főispán viselkedése felett kritikát gyakorolni, de annyit már most figyelmébe ajánlunk, hogy legyen nagyon résen, mert még itt a központban is alattomban erős agitáció folyik a magyarság ellen. B. g.

Olyan nevetségesen kicsiny dolog az egész, hogy igazán szóra sem érdemes. De mi nem akarjuk, hogy a fogarasi magyarság nevében beszéljen B.—g. Tudjuk azt is, hogy: „parva scintilla excitat magnas flammás”. S hogy a kis szikra nagy lángot ne gerjessen egyszerűsmindenkorra elejét akarjuk venni az ilyen dolgoknak.

Hogy főispánunk ajkára szánakozó mosolynál egyebet nem csal ez az akarnokoskodás, az bizonyos. Olyan magaslalon áll Ő: a fogarasi magyarság osztatlan szeretetének, saját erkölcsi érté-

TÁRCA

FÉNYKÉPEDNÉL.

Nézegetem gyakorta két
Szememmel fényképedet
S elmerengve . . . földézem
Első együttlétünket.

Földézem azt az órát,
Amelyben találkoztunk . . .
Nem sejtve a jövő titkát,
Barátkozni próbáltunk.

— Nyári est volt, csöndes este,
Nevetett a holdvilág;
Harmatosó tengerébe
Füldött száz, ezer virág.

A csillagok milliárdja
Ott az égen ragyogott;
Itt meg szemed szüzi lángja
Páztortüzként lobogott.

Gyermek voltál, édes gyermek,
Kurta szoknyás, kis baba;
Ki gondolta, hogy te leszel
Boldogságom csillaga?!

Herczeg Albert.

Hodossy Imre esete.

— A „Fogaras és Vidéke” számára —

írta: Bányay Béla.

Folytatás és vége.

Gyönyörű őszi éj volt. Az enyhe szellő kiméletlenül szakította el a fák ágaitól az elsárgult leveleket, melyek szemfedőként takarták be a remek park pázsitját. Csendes volt minden. . . A némaságot néha a költöző darvak bucsu-dala zavarta meg egy pillanatra s amint tovaröpültek, úgy halt el a dal is lassan-lassan. . . Fenséges gyászdala volt ez a haldokló természetnek. . . A lombok sem suttoztak már. . . Érezték, hogy nem kacérkodhatnak többé a napsugárral, hogy nem játszhatnak többé a szellővel. . . Érez-

ték, hogy a verőfényes napokra, hideg, zimankós reggel virrad, siettek meghalni, hogy magukkal vihessék egy rövid, de csodás élet sok szép emléket az örök euyeszetbe. . .

Hodossyné nyitott ablakának párkányára könyökölve nézte a természet haldoklását. Jóval éjtél után járt az ideo s ő még sem volt álmos. Ragyogó nagy szeméivel föltekintett a csillagos égre, miutha ott fönn keresté volna az ő elveszett csillagát, imádott urát. Szomorú volt. . . Feltékeny szivét bántotta urának indokolatlan távolmaradása. Nem volt ehhez szokva. . . Mástól évi házas életükben most történt először, hogy haza sem jöve hivatalából, — szónélkül ejjelezik valahol. . . Izgatottan nézett ki olykor-olykor az ablakon, valjon nem hall-e lépteket, mert a nagy sötétségben három-négy lépésnél úgy sem láthatott. Hiába hallgatódzott, semmi neszt nem hallott. . . A nagy fali óra kettőt ütött, mikor végre kimerülve a virrasztásban becsukta ablakát s hálószobájába ment. . . Ledőlt a szőnyeggel leborított obaislongra s

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszűnteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

kének és hazafiúi szilárdságának magaslátán, ahova ez a kis semmiség fel nem hathat. De igenis bánt ez a dolog minket: fogarasi magyarokat, akiknek mintegy a szájába adja a maga kéretlen tanácsait a rejtélyes B.—g. Nos hát a fogarasi magyarság tiltakozik ellene, hogy gyűjtő nevével visszaéljenek! A fogarasi magyarság a legnagyobb hálával és szeretettel eltelve tömörül Széll József főispán köré és nemcsak, hogy meg van elégedve működésével, de nem győzi bámulni azt az energiát, tudást, szorgalmat, erős magyar lelket és kiváló szakértelmet, ami főispánjában összpontosul. A fogarasi magyarság fel sem veszi az ismeretlenség biztos homályából bántót és midőn a főispánját illető rágalmait a legerélyesebben visszautasítja, egyuttal azt tanácsolja a jó öreg „Ellenzék“-nek, hogy ne üljön föl az ilyen nagyon is egyéni érdektől bizló szándékos félrevezetéseknek.

Halmy Gyula.

A városi tanács figyelmébe!

Riasztó hír járta be Fogaras szegényebb lakosságának körét, teljes elkésredést szülve. Ez a riasztó hír nem egyéb, mint az: hogy a város, a tagosítás alkalmából közlegelőnek kihatott földdarabot felosztani akarja, beszüntetvén ezzel a legeltetést. Nem tudom igaz-e vagy nem, de annyit tudok, hogy a gazdák között elterjedt ez a hír és a legmeggyőzőbb igazságként hiszik és tárgyalják, ugyannyira, hogy már a

kérvényt is körözik, amelyben a legelő megtartása iránt könyörögnek.

Mi, fogarasi marhatartó gazdák — amint fentebb is mondtam, nem tudjuk e hír valódiságát bizonyítani, de a magunk részéről nem hisszük, hogy városunk köztestületben álló polgármestere és érdemes képviselő kara ilyen dologba belemenne. Inkább hisszük tehát, hogy az aggódó gazdák rémképe ez az idea, mert hiszen a legelő felosztás lehetetlen még pedig először is azért, mert törvénybe ütközik. Jól tudja azt a mi érdemes tanácsunk, hogy a közlegelők kihasításakor külön törvény hozatott, amely kimondja, hogy a közlegelő csakis legeltetési célokra használható, másra nem.

Megmondom azt is, honnét keletkezett. Köztudomás szerint a legeltetést május 1—10-éig szokták megkezdeni. E célból április elején rendszeren összejárják a marhákat, ami azonban ez évben mind e mai napig nem történt meg, ellenben április 30-án ülés lesz. Nos hát ebből magyarázzák a gazdák a legelő felosztást, ami azonban lehetetlen. Az imént a törvényre hivatkoztunk e kérdésben, próbálom más oldalról is megvilágítani a dolgot.

Ha a közlegelőket — törvény ellenére felosztják, nem lehet marhát tartani Fogarason. E miatt az építkezésnél és minden más dolognál szükséges fuvar nagy mértékben megrágul. De megrágul másodszor a tej is, hiszen jól tudjuk városunkban mennyi a tejtermelő, aki legelő hiányában kénytelen lesz marháját eladni. Ez a második főok,

ami nem engedi a legelő felosztását. A harmadik az állattenyésztés hanyatlása, visszaesése, ami sok mindent von maga után. Ha nem tarthat a földmivelő marhát; nem ad el tejet, maga sem táplálkozhat ez egészséges eledellel, de nincs mivel trágyázni földjét, s nem bírja szántani, munkálni sem.

A legnagyobb ok pedig amely elmentmond a fölöstásnak a társadalmi béke feldulása, a szegény népek a szocializmus karjába való kergetése. Mert jól tudjuk, hogy a törvény szerint a földbirtok és háztelkek után megfelelő területekként osztatna fel ez a közlegelő. Már most természetes, hogy a nagy földbirtokokkal, sok házzal bíró dúsgazdag nagy darab földet kapna az osztalékból, a szegény, kis telekkel bíró földmives meg nagyon kevésértékű darabocskát. És az a tudatlan nép nem érti meg a törvényt, csak azt látja, hogy a szegény semmit sem kapott, a gazdag meg sokat és ő emiatt nem tarthat többé marhát, el-esik biztos tápláló eledelétől a tejtől, elveszti kenyérkereső fuvarját, földje trágyázóját, egyetlen vagyonát.

Annak idején a regale pénz felosztásával is soha helyre nem hozható hibát tett Fogaras. Háztartásának egyetlen biztos alapját szétoztotta, nyakába dobta az utódoknak a súlyos pótdó koloncát. Hogy mennyire elhamarkodott és eléggé nem kárhoztatható tett volt ez, azt legjobban azok érzik, akik kaptak 20—40 korona osztaléket és fizetik azóta a 75%-os pótdót. Nem hisszük tehát, hogy ilyen szomorú példák ne tanult

miután ébredező kis csecsemő leánykáját elaltatta, az ő szempillái is lecsukódtak. . .

Hodossy azzal az erős elhatározással kelt fel a padról, hogy neje előtt nem fog titkolódní, hanem elmond mindent. . . Nem tudott volna sokáig hazudni úgy sem. Az a két csillogó szem, az a féltékeny sziv úgy is zavarba hozták volna, nem tudott volna kijutni a hazugságok labirintjából és mit ért volna el? . . . Összerombolta volna annak az asszonynak hitét, boldogságát, feldulta volna lelkét, megtanította volna kételkedni minden szavában. . . . Nem! . . . Ezt nem akarta tenni. . . .

És most már nem támo lyogott, szilárd léptekkel sietett haza, hogy az imádott, szerelmes nő előtt — ki bizonyára még virraszt ő miatta — elmondjon mindent . . . mindent, őszintén.

Lassu léptekkel, szinte lopodzva haladt végig Hodossy az üveges verandán s mikor a hálósobának ajtajához ért, megállt és

hallgatódzott. . . Kíváncsi volt, hogy nem-e hall valami neszt, mely elárulta volna neje-nek fennlétét? A néma csendet nem zavarta semmi. . . Nem várhatott sokáig, mert minden — az otthonon kívül eltöltött — perc drága volt, melyekről amugy is elkeltett számolnia.

Kopogtatott. . . Nem nyillott az ajtó. Ismét kopogtatott. . . .

— Ki az? — kíváncsiskodott Hodossyné, kit a zaj csak most riasztott fel álmából.

— Én vagyok! . . . Imre! A te lump férjed! . . . Nyiss csak ajtót üdvöm. . . Ugy fázom. . . .

— A következő percben Hodossy a mécs világitotta szobába lépett, bezárva maga után az ajtót.

— Pá! drága Margitkám! Hát maga így várta haza férjecskéjét? . . . Azt hittem, ott fogom találni az ablak mellett hintaszékében, virrasztva. . . No, lám! most csalódtam először magában. . .

— Oh nem! . . . Nem csalódtott édes. . .

. . . Legfeljebb abban érzi magát megcsalva, hogy amint belépett az ajtón, nem ugrottam a megszokott csinytalansággal a nyakába s nem csókoltam össze, mint máskor. . . . Tudja édes? . . . Mint máskor. . . . Mikor még szeretett. . . Mikor alig tudta bevárni az öt órát, hogy haza siessen Margitkájához, hogy újra láthassa, csókolhassa, mert akkor még úgy érezte, mikor reggel hivatalába készült, hogy az a négy óra egy hosszú évvel ér föl s maga szomjazott a csókom után, vágyott szerelmes, forró ölelésemre. . . De most. . . most?! . . .

— Margitom! — szakította félbe Hodossy felesége beszédét. — Maga most nagyon igazságtalan én hozzám. . . Azzal gyanúsított az imént, hogy már nem szeretem. . . Én tudom, hogy maga most izgatott. . . Azt is tudom, hogy magából most is csak az a véghetetlen nagy szerelem beszél, mellyel engem körülövez. . . Kérom ne ítéljen fölöttem addig, míg nem hallgat meg. Adja ide

ENERGIN

EGY EGÉSZ DOBOZ ÁRA 2.50 KORONA.

Kapható a gyógyszerárakban, de biztosan az

ENERGIN vállalatnál PÉCSETT, mely 6 dobozt bérmentesen szállít.

Leghathatósabb és legizletesebb hizlalo és vartisztító szer!

Számos előkelő orvostanár és szaktekintély által kitünő eredménnyel kipróbálva!

Gyermekeknél: Siettetni a járást és fogzást, eloszlatja a mirigyeket és az ótvart — biztosítja a csontok és izmok ép fejlődését — javítja és rendezi az emésztést.

Felnőtteknél: Utólérhetetlen vércépző, gyengélkedőknél erősítő és mirigyoszlató szer, — mellbajosoknál megszünteti az izzadást és elősegíti a gyógyulást.

volna a város és épen ezért saját érdekünk diktálja, hogy szová tegyük a dolgot, felhiva derék képviselőtestületünk figyelmét e dologra, meglévén arról győződve, hogy a szegény nép érdekeit igazán szívünkön viselve, minden ilyenféle tervnek elejét fogják venni.

Egy gazda.

Curia Alsó Porumbakiensis.

Az uradalom központján, Alsóporumbákon volt a régi udvarház Apafi korából való. Tudomásom szerint még most is fennáll és Stoichitia Illés a birtokosa, jelenleg esendőrségi laktanya. Nézzünk kissé szíjjel. Amennyit az első megrongált lapból kiolvashatunk a kuria tölgyfalánkkal volt körülveve. A kertben vala „az filegoria“. Elmellőzve mindezeket lássuk az udvarházat belülről.

„megyen be az Pinczébe 11 lépcsőből álló fa Garadics, ennek alsó végeről nyílik az Pinczébe fa sarkon pánthon fa szögökkel szögezett vas retesz retesz fa ajtó, mellynek lakattya és koleza is meg vadnak.

Vagyon az Pinczen belül hat oszlopokra csinálva, hat rendbeli czipo tartó állás, mellynek mind also mind felső része kilencz száll deszkából áll. Vagyon az megirt álláson egy Ecetbor főző Űst sisakjával és esős csebrevel edgyütt. Ugyan ezen pinczében ember lábára való vasok vadnak páronkint n. 5. Ugyan ezen Pinczében ket felől, az pincze hosszúságához képest, vagyon hat rendbeli gyümölcs állás, egy czipo hordo soroglya, három putonokban szín méz

veder $\frac{7}{8}$, meh Ser 5. bor in vasis no. 2. veder circa 80. igazabban az mérés mutattya Bor seprű veder 17. Ezen pinczenek gerendairól füg lé egy száll deszkából áló egy polez. Sernek való üres altalag no. 2. nagyobb szerű seres hordó no 1. Egy veder no. 1. seres hordok alá való Tekenőcskek no. 5. Csap furo no. 1. merő sajtár no 1. Ecetnek valo Altalag no. 1. meznek valo puton no 2. Ecetnek valo putton no 1. cseber no 4. Asztal no 1. Két hiu egyik kisebb másik nagyobb. Ezen pinczenek padlása fenyő szal deszkakkal vagyon meghanyva tizegy Tolgyfa gerendait az Pincze hosszúságához képeest mester gerenda tarttya mellynek is vadnak alaja hanyva 8 oszlopok. Az Pinczenek négy oldala köből vagyon folrakva.

Az Pinczéből följövén az balra continualván az Inventatióknak rendit megyen föl az régi Udvarbirák haza fölére nyolc lépcsőből álló egy fa Garadics, mellynek két felő valo regi kar fai is megvadnak. Ezen garadicsok felső véginel valo Tornaczoshajából mennek, ennél valamivel felljebb valo mas egy Tornaczba, mellynek nyilo ajtaja nincsen, vagyon ezen Tornaczban keresztlábon egy fenyő fa asztal ibidem Uj karjos szék no. 2.

Egy hosszú kereszt labu bikfa asztal. Ezen tornaczból megyen föl az haz hejara hat lepcsőből allo egy fa garadics. Az eléb megirt Tornaczból nyílik ismét más egy deszkás Tornaczba fa Sarkon egy paraszt föl szer ajtó, mellynek retesz retesz feje, lakattya, koleza megvadnak. Ez megirt Tornaczban va-

gyon keresztlábra egy hosszú asztal item mas egy kisebb asztal. Az belső Tornacznak felső részét az Dmnus praedecessor Mathe Deak uram toldotta föl uj fenyő deszkakkal.

Talaltunk ezen házok hejan Uj fatálok no 300. Tanyjerokat no 200. Asszu szilvat cub. 4. Elegyes asszu Gyümölcsöt cub. 30. Diót cub. 1 magjarot cub, 30. mákot két Sákokban cub. 1 $\frac{1}{2}$, egy Sákban Fuszolyat mérő 1. Két fazekban veres hagyma mag, mustár mag és idei, tavali mustár mag, tavali ugorka mag, repa mag, retek mag, Petreselljem mag, Parej mag, kerti kömény mag, Galambegy mag, Dinnye magokat; Item ez idei retek magokat, Turbollja mag, asszu megy, Galambegy mag. Item ezen haz hejan vagyon malomkönek való egy eöröges vas Abrones no 1. Inventariumban fügot régi avas disznolábak no 41. Hasonlo avas orja fejestől no 7. Fönélkül no. 1. Czernába fügot asszu olti hal és Pisztrang no 200. örögeb szerű asszu hal 3. Uj Istrang no. 4. Szakadozot dirib-darab ökrök szarván viseltes Istrangok más fel száz.

Aláb valo Fadgyu Gyerttya no 120. azoknál valamennyivel job gyertya no 186. az Gyerttyák szekrényben vadnak ibidem egy kis szekrény, melybe vadnak gyerttya martáshoz való valami eszközök, Lud tolla cub. 1 $\frac{1}{2}$ Inventariumba fügot disznó bőrök no 22.

Eltekintve most a ház további leírásától térjünk át a közelebbi melléképületekre. Amint a házból kimentek folytatván az „Inventatiót, fordultunk az Sütő házra, mellynek pitvarában talál-

aranyos kezeoskáját. . . . Igy . . . Most meg üljön le ide mellém. . . Ugy, édes. . . És . . . És Csókoljon meg oly szerelmesen, oly forrón, mint csak tegnap is, kis virágos kertünk rózsálugasában. . . Mily édes. . . Hallgasson meg. . . . Elmondok mindent őszintén. . . . És Hodossy csakugyan elmondta az egész est történetét. . .

Mikor befejezte mondókáját, levette válláról a kis szőke fejet, bele nézett a ragyogó szemekbe s ekkor látta, hogy nejének rózsá piros arca elhalványult s szemeiből sűrű könnyecseppek hullanak alá. . .

— Maga sir Margitkám? . . . — szólalt meg Hodossy — miközben nejét magához ölelve, csókjával halmozta el. . .

Igy ültek még egy néhány pillanatig szótlanul, átölelve egymást. . . Talán így ültek volna reggelig is, ha a kis csecsemő időközben fel nem ébred és sirásával nem kényszerítette volna a fiatal anyát, hogy ölébe véve, eldajkálja. . .

Azután ők is lefeküdtek. . .

Másnap, miután a segédek kölcsönösen megállapodtak a párba feltételeire, idejére és helyére nézve, mindegyik sietett informálni felét.

Hodossyt segédei, — tekintettel Hodossyné rosszulletére — hivatalában keresték fel, hol annyival is inkább nyugodtan tár-

gyalhatták az eredményt, mivel a kis irodahelyiségben Hodossyn kívül nem dolgozott egy lélek sem.

Hodossy meghallgatva segédek referálását, kijelentette, hogy ámbár a feltételek igen súlyosak, de azokat elfogadja. Bele nyugodott a változhatatlanba. . .

Mikor segédei eltávoztak irodájából, ő is felvette havelokját és ment egyenesen főnökéhez, kitől fontos családi ok ürügye alatt egy heti szabadságot kért. Aztán rohant haza beteg nejehez. . .

Hodossyné a kiállott izgalmak miatt ágyban fekvő beteg lett. Erős láz és időnként heves szivdobogás gyötörte. Az öreg házi orvos, kit egyébként rokoni kötelék is fűzött a Hodossy csalárhoz, — lelkiismeretes ápolásban részesítette a beteg asszonyt, folyton ágya mellett ülve, rakosgatta a jeges vízbe mártott kendőt a lázas fejre.

Hodossy haza érve, óvatosan nyitott be felesége szobájába. Lábujjhegyen ment ágyához, melyben felesége épen eszméletét veszve feküdt. . . Izgatott volt. . . Reszkető hangon kérdezősködött öreg házi orvosától egyről-másról s miután megnyugtató feleletet kapott, távozott a beteg szobájából.

A tágas ebédőben a szobaiány épen ebédhez terített. . . Hodossy ideges hangon szólította meg. . . Zzuzska! . . Hagyja abba a terítést, Ma nem ebédelek itthon, Vegye

ki a sifonból fekete ruhámot, aztán sietve kefélje ki, mert még fiakkerért is el kell majd mennie. . .

— Értem tekintetes ur — felelte a lány — s a következő pillanatban már ott kefélte a ruhát a verandán. Zsuzska serény keze hamar elvégezte a reá bizott sürgős dolgot és Hodossy hozzá láthatott az átöltözködéshez. Mire szalon kabátját is felvette, a kocsis ott várakozott már a kapu előtt. Épen feleségéhez akart menni, — hogy mielőtt elindulna bizonytalan útjára bucsuképen megcsókolja, — mikor a hálószoba ajtaja kinyílt és az öreg orvos jelentette, hogy neje visszanyerte eszméletét s kéreti magához.

Hodossy, — hogy elutkolja beteg felesége előtt a szomorú pillanatot, — hirtelen levetette magáról felső kabátját s rohant be a beteghez. . .

— Aranyom! . . . Életem! . . — szólalt feleségére borulva — itt vagyok. . . Ne félj! . . . Itt van a te hűséges urad. . . . Látod?! . . Nincs semmi baja. . . Tul van minden veszélyen. . . Gyógyulj meg én boldogságom! . .

Az öreg orvos — megért Hodossy előbbi intését — jóakaratu hazugságokkal igyekezett ő is vigasztalni betegét.

— Imrém! — szólalt meg Hodossyné láztól remegő hangon — ugy-e most is itt maradsz mellettem? . . . Ápolni fogsz édes,

tunk új Téglát 500. dirib-darab minden féle Tegla találtatott circa no 500. Majd „innen eled mozdulva vagy on kivülről az Eöröges konyhának deszkas pitvarára csak valami pusztá ajtó, mellyen bémenvén az Tornaczban vagy on jobbra egy hus vágo bikfa szék... Az konyhan belül az fal mellett három felöl vadnak özvekeken három darab ki talalatra valo pad székek. Ezen eöröges konyhanak vagy on teglaból föl rakva egy eöröges tüzhelye az tüzhellyen fellyül vagy on poganos, negy eöröges kő oszlopokra építve egy eöröges kő kémény padlása ezen konyhaiknak hejános sindely héjazattya jó.

(Folytatjuk.)

Dr. Zalai János.

Az iparos egyesület kérdése.

Irta: Gábor Dániel.

II.

Jól felfogott nemzeti létkérdés, hogy népünket milyen irányban míveljük? Általában véve bevett szokás, hogy a népek műveltségét az írva olvasástól teszik függővé. És ennek folytán teljesen figyelmen kívül hagyjuk azon körülményt, hogy a XX-ik században az általános kulturpolitika de meg a korszellem követelményei folytán ez a szellemi taksálás már nem elegendő a népek műveltségének a megállapítására.

Hogyha csak az szellemi zsinormértéket tartjuk szem előtt, csak a minden vállalkozásra kész szellemi prolétárságot szaporítjuk, amely a nemzeti művelődésnek, haladásnak nem támaszait, de a legtöbb esetben akadályát képezik.

Ma, az annyira hangoztatott humanizmus századában a műveltség előmozdítása

mig teljesen jobban lesznek? . . Nem tart már sokáig. Érzem, hogy ha itt tudlak mellettem, hamar meggyógyulok. . . Csak maradj. . . Hozd, fektesd ide mellém kis Mártuskánkat. Legyen ő is közelemben. . .

— Minden úgy lesz amint kívánod édes — felelte Hodossy s a kis csecsemőt ölébe éve, össze csókolta s anyjához vitte.

— Így üdvöm. . . Most pedig aludjatok szégen együtt. Mig ti alusztok, az alatt az ebédli diványán én is kipihenem magamat. Mikor felébredtek, költsesetek fel engem is, akkor ide ülök ágyatok szélére és . . és . . No aludjatok kedveseim. . . Álmodjatok sok szépet. . . Össze csókolta mindkettőjüket újra, aztán elhagyta a szobát. . .

Hodossy kocsijába ült s elhajtattott. . .

Az öreg orvosnak annyit mondott — mikor őt kikísérte — hogy ha rossz sejtelmé valóra válna, viselje gondját imádott feleségének és kis lányának addig, mig édes anyja értük jön. . . Egyébként előre gondoskodott családjának jövőjét illetőleg, hogyha őt esetleg elvesztenék, ne legyenek minden támasz nélkül. . .

És rossz sejtelmé valóra vált. . .

Hodossy az ügyvéd golyójától fején találva, még a helyszínen meghalt. . .

nem kis mértékben függ az anyagi, a gazdasági jólét bizonyos fokától is.

Eme szempont vezérel engem, amidőn érdemes iparos osztályunknak a szívére kötöm, hogy közösen, önálló és segédek kezet fogva, teremtsék meg közös egyesületüket, amelyben a szellemi művelődés mellett gazdasági állapotuknak a javítása legyen a jelszava!

Vegyünk példát németajku honfitársainktól, akik mindenütt megteremtették a „Gewerbevereine“-ukat, amelynek szárnyai alá szépen megférnek a mesterek, meg a segédek is és amelyek ma nem megvetendő segélyalapokkal rendelkeznek! Természetes dolog, hogy ezen segélyalapok tagjainak a legszükségesebb segélyezéseket nyújtják. A példabeszéd is mondja, hogy: „kétszer ad, aki gyorsan ad!“ Példaképpen csak egy nem is távol fekvő városunkat hozom fel, amelyben úgy az önálló iparosok, valamint a segédek száma sokkal kisebb mint a miénk és mindennek dacára mintegy huszonöt évi működés után oda jutottak egyesületi életükben, hogy ma van az egyesületnek egy 16.000 koronán megvett emeletes háza. A földszintjét az egyesület céljaira használják, az emelet hasznosbéra pedig 1000 koronát hajt évente az egyesületnek. Emellett tanoncalapot, iparos leányok férjhezmeneteli alapját és végül a rendes tagok és azok özvegyei, meg árváinak a segély-alapját teremtették meg!!!

Ime a példa, amely fényesen igazolja, hogy mit lehet elérni a kor szellemének és követelményeinek megfelelő egyesületekkel.

Tekintve a megélhetés nehézségeit bátran állítom, hogy egy ilyen fajta, illetve ilyen keretű egyesület alakítása iparos osztályunkra nézve létkérdést képez.

És hogy engemet ne értsenek félre, egy ilyen egyesületbe szeretném egyesítve látni iparosainkat vallás és nemzetiségi különbség nélkül. Mert nézetem szerint egy ilyen keretű egyesület érdemes iparos osztályunk egyes tagjait szoros kapcsolatba hozná, jobban megismernék egymást és eltűnnének a félreértéseken alapuló ellentétek.

Fel az önfentartó munkára polgártársak! Alakítsuk meg a közös „iparos egyesületet“, amelyben az önképzés mellett teremtsük meg a tanonc, a hajadonok, a tagok, azok özvegyeinek és árváinak a segélyalapjait. Egy néhány évre van szükségünk csak, hogy saját telekkel, tulajdon otthonnal rendelkezünk.

Ezek mellett életszükségletet képez iparosainkra nézve, egy elárúsító csarnok felállítása is, amely annak idején, a szegényebb iparosok cikkeit elárúsításra, például az eladásig az ár két harmadának az előlegezése mellett átvénné. Azt hinné talán valaki, hogy igen nagy követelményeket tűztem az egyesület feladata elé! Távolról sem! Mert célirányos munkával, takarékos-sággal a mostani generáció az összes ezen feladatokkal szilárd akarat és kitartás mellett sikeresen megbirkózhat és gyermekeinek egy áldást osztó egyesületet hagyhat hátra, amely garancia lesz arra, hogy a fogarasi érdemes iparos osztály gyarapodni fog szellemileg és gazdaságilag is. Ugy legyen!!!

H I R E K.

A fogaras-brassói vasut.

Bizonyára lapunk olvasóit érdekelni fogja az új vasut megnyitásának és főleg menetrendjének mikénti megállapítása.

Megbízható helyről vettük a következő híreket: a pályatest szerelvényeivel, a műtárgyak s minden szükségesek már annyira elkészültek, hogy az új vonalon, ha az igazgatóság is helyben hagyja, a részleges közlekedés már június hóban megindulhat. Részleges azért, mert a közlekedés csak Homoródvölgyig — az alagutig lesz teljes, — azontul megszakítással folytatható. Azonban az egész vonal már október 1-én megnyílik.

Módunkban áll a menetrend tervezetét is ismertetni, amely a következő:

Fogarasról ind. reggel 3 ó. — p., érk. Brassóba 7 ó. — p.	
„ „ „ 8 ó. 37 p., „ „ 12 ó. 37 p.	
„ „ „ este 6 ó. 20 p., „ „ 10 ó. 10 p.	
Brassóból ind. reg. 4 ó. 28 p., érk. Fogarasba 7 ó. 47 p.	
„ „ d. u. 2 ó. 28 p., „ „ 5 ó. 49 p.	
„ „ d. u. 5 ó. 30 p., „ „ 9 ó. 26 p.	

Ebből tehát az tűnik ki, hogy ezentul Brassó és Szeben között, tehát Fogarason át 3—3 vonat közlekedik, ezeken kívül tervbe van véve Brassótól Vledényig még egy helyi vonat.

A vonat számával az utazó nagyközönség megelégedhet, de már most feltűnik nekünk az a körülmény, hogy mindeuik vonat Fogarastól Brassóig 4—4 óra alatt teszi meg az utat, tehát mind a három vegyes vonat lesz. A tolatások, ácsorgások unalmas óráitól tehát itt sem menekülünk meg. Nézetünk szerint jó volna kieszközölni, hogy egy kizárólag személyvonat közlekedne Brassó és Szeben között, a másik két vonat lebonyolíthatná a teheráru forgalmat. Azonban mi nem akarunk elébe vágni a helyes megállapodásnak. Most felhívtuk rá a közönség figyelmét; hányják, vesesék meg a dolgot, mig nem késő; komoly, higgadt vélemény előtt a vasuti igazgatóság meghajlik, még lehet változtatni a tervezeten, de ha már egyszer életbe lép, a csatlakozások miatt is bajos lesz a dolgon változtatni. Talán a kereskedők és az érdekelt, gyakran utazó közönség tarthatna egy értekezletet, mi szívesen felajánljuk lapunkat a megbeszélések és vélemények ismertetésére.

— **Eljegyzések.** Dr. Zalai János m. kir. áll. főgimnáziumi végleges rendes tanár eljegyezte: Sziklai Margit urhölgyet Debrecenből. Gratulálunk! — Herszényi Herszényi Béla törösvári főszolgabíró eljegyezte kisborosnyói Tompa Klára urhölgyet Kisborosnyóról. Midőn ezt a hirt regisztráljuk, egyuttal sok örömet, boldogságot kívánunk az új jegyespároknak.

— **Meghívó.** A „Fogarasi Iparos Ifjak Önképző Egyesülete“ f. hó 26-án d. u. 2 órakor a Lauritsch-féle kis ülésteremben tisztújító közgyűlést tart, melyre tagokat valamint a résztvenni óhajtókat ez uton is meghívja.

— **Szabad Liceum.** A husvétii ünnepek közbejötté miatt, ünnep szombatján nem tartottak a főgimnáziumban liceumi előadást. Ennél fogva április 25-én volt a negyedik szabad előadás, amelyen Sebők Sámuel tanár a természet biológiájáról beszélt. Még két előadás lesz. A legközelebbit május

2-án Reider Béla tanár, Az olasz festőművészet aranykora címen tartja, vetített képekkel. Az utolsó május hó 9-én Kaufmann György dr. tanár előadása lesz, amelyen a villamos sugarakról fog értekezni az előadó.

— **Nyugdíjazás.** Zecha Nándor, volt fogarasi, jelenleg törösvári m. kir. állatorvos, 30 évi eredményes szolgálat után, megrongált egészségi állapotára való tekintettel nyugalmába vonult. 1901. óta vármegyénkben élt, dolgozott Zecha és városunk társadalmában, rokonszenves egyénisége és kedves családja révén élénk helyet töltött be. Nem vonul azonban teljesen a munkátlanság unalmába, mert Déva — ahol korábban hosszabb ideig működött — városi állatorvossá választotta. Lapunknak is régi, hasznos munkatársa volt Zecha, és így őszintén óhajtjuk, hogy új állomás helyén jól érezze magát és részesüljön olyan köztisztelőben, mint amilyenben városunkban részesült.

— **Válasz.** A „Fogaras és Vidéké“-nek 15-ik számában, a fogarasi „Magyar könyvtár olvasó egyesület“ címen adott cikkre a következő felvilágosítással szolgálhatok: Ezen egyesületnek tisztviselői kara az utóbbi időkben a következőkből állott: elnök néhai Köntzei Gyula, jegyzője Vagner Adolf, pénztárnoka Gábor Dániel és könyvtárnoka alólírott. A könyvtár a ref. egyházközség presbyteri termében van 3 szekrényben zsufoltan elhelyezve, a melyet én életkorommal járó beteges állapotomra való tekintettel, az utóbbi években segédlelkészeim által kezeltettem. Sajnálattal említem meg, hogy ezen könyvtár is osztozott más könyvtárak sorsában, t. i. hogy a tagok a kivett könyveket nem tartották mindig lelkiismereti dolognak, pontosan visszaszolgáltatni. A közelebbi időben tervbe vétetett, hogy a fogarasi olvasókör átveszi, azonban ez a terv abban maradt. Nagy szíveséget teljesítené most t. szerkesztő ur, ha közreműködne abban, hogy ezen könyvtár új életre keltését valaki kezébe vegye, annál is inkább, mivel én annak kezelésére hajlott életkoromra való tekintettel, tovább nem vállalkozhatom. Fogaras, 1908. április 22.

Pánczél Károly,
ref. lelkész.

— **A sétatér.** (Beküldött). B. lapjuk legutóbbi számában szóvá teszi valaki, illetve helyteleníti a sétatér ujjonnan feltöltött 4-ik oldalának beültetési módját, azt akarva kivinni, hogy a gesztenye fasor nyilegyenes vonalat képezzen. Ezt azonban későn akarja elérni, mert kérdelem, hogy lehessen félkör alakú töltésen nyilegyenes fasort ültetni. Jól tudom, hogy zsinor mérték szerint kell az ültetvényeket beállítani, de hát ez, az adott viszonyok között képtelenség. Akkor kellett volna felszólalni, midőn a régi, községi tanács a hajlott alakú utcával párhuzamosan görbülő alakban töltette ki a vártér 4-ik oldalát. Mert a töltés világosan félkör alakú. Hogyan lehetne tehát oda nyilegyenes fasort ültetni? Egészen elvonná az utca és a sétatér formáját is a nyilegyenes fasor. Csakis arról lehet tehát szó, hogy a félkör alakú töltést nyilegyenesre kellene kiegészíteni, ez azonban annyira hosszadalmas és költséges munka, hogy nincs rá fedezet. Külömben a vár 3-ik oldalán sem nyilegyenesek a fasorok, mégis szép és kellemes ez a sétatér, kár tehát az ilyen elkésztett tervvel akadályozni a dolgot.

— **A pénztárnoki állás betöltése.** Fogaras rend. tan. városnak Parászka Lajos elbálozása folytán megüresedett pénztárnoki

állását a város képviselő testülete f. hó 22-én tartott közgyűlésében töltötte be. A fontos állás betöltése iránt — részint nagy jelentőségénél fogva, részint azért, mert a választást megelőzőleg néhány nappal a pártok három részre oszoltak — nagy érdeklődés mutatkozott, amennyiben a képviselőtestületi tagok szokatlan nagy számban jelentek meg. Elnöklő alispán a gyűlést megnyitván, a bizalmi férfiak, illetve a kijelölt választmány megválasztását rendelte el, mire ez visszavonulván, rövid tárgyalás után bejelentette a közgyűlésnek, hogy mindhárom pályázót jelöli; nevezetesen első helyen Vagács Attila pénztári ellenőrt, második helyen Parászka Antalt, az elhunyt pénztárnok fiát, harmadik helyen Rauch István volt nagyközségi főbíró. Dicséret illeti a képviselő testület körültekintő és igazságos határozatát, amennyiben mellőzött minden egyéni érdeket és mellékkörülményt, s csak az érdemet és jogosságot tartván szem előtt, egyhangulag Vagács Attilát választotta meg pénztárnoknak. Az ennek folytán megüresült pénztári ellenőri állás helyettesítésével egyelőre Parászka Antal bízta meg.

— **Magyar otthon.** Elsőrangú penzió a város központján. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett szobák külön bejáratú, villanyvilágítással. Rézágak, fürdők, kitűnő konyha. Olcsó árak. Főherceg Sándor utca 30. sz. Budapest.

— **A „Szabadság“ megszűnt.** A Marosvásárhelyt megjelenő „Szabadság“ című napilap a mai nappal egyesült a marosvásárhelyi függetlenségi és 48-as párt organumával a „Székely Ellenzék“-kel.

— **Pénzügyigazgatóság Fogarasban.** A pénzügyminiszteriumnak ama elvi elhatározása, hogy megyénként pénzügyigazgatóságokat kell felállítani, — úgy látszik a befejezés stádiumához kezd közeledni. Ebből az elvből kifolyólag jutott pénzügyigazgatósághoz Dicsőszentmárton a kisebb városok közül, — legközelebb pedig Csikszerecs mint Csikmegye székhelye s mint most legilletékesebb forrásból halljuk Fogaras is. Nálunk már egy alkalommal úgy a várossal, mint az egyes érdekelt háztulajdonosokkal tárgyalások voltak, melyeket egy magasrangú pénzügyminiszteri tisztviselő vezetett. Ezek ugyan akkor nem vezettek eredményhez, — részben az egyes háztulajdonosok túlkövetelései, részben a tisztviselői lakások hiánya miatt. Azonban azóta lényeges változás állott be, mert Fogarasban az utóbbi két év alatt 42, részben teljesen átalakított, részben pedig új ház épült, úgy, hogy jelenleg, tekintetbe véve az általános drágaságot, az egyes esetleg Fogarasba helyezendő tisztviselők még mindig méltányos árak mellett kellemes lakásokat fognak találni. S ami a fő, maga a pénzügyigazgatóság is elhelyezhető lehetne, — mert a város maga óhajt eziránt gondoskodni.

— **A fogaras—brassói h. é. vasut díj-szabása.** A fogaras—brassói h. é. vasut fogaras—ósnikai és homoródvölgy—brassóbertaláni részvonalain a megnyitás napjától érvényes zónarendszerű személy- és podgyászdíj-szabás lép életbe. Ezen díj-szabás a magyar királyi államvasutak díj-szabáselárusító irodájában (Budapest, VI., Csengeri-utca 33.) 20 filléért kapható.

— **Vizbefutó gyermek.** F. hó 19-én a Strimba völgyben (Fogaras megye) a fűrészgárban alkalmazott Dobra Jenőnek egy 3 éves fiú gyereke, a telepen levő lakóházaktól 15 lépésnyire egy patak folyik el, a hol üres

hordók álltak a patak mentén. A gyerek játszott, be és ki bujkált az üres hordókba, és valószínűleg a hordó a partról elcsuszott és a gyerekekkel együtt a patakba gurult. Másnap a gyereket halva találták a patakban levő hordóban.

— **Uj adó.** Arról értesülünk, hogy a pénzügyminiszteriumban tárgyalások folynak arra nézve, hogy az ásványvizeket megadóztassák. Ez a hír semmiesetre sem kelt valami nagy közörmöt s mi magunk is bajosan tudunk benne hinni. Nem is szólván arról, hogy az ásványvizek legnagyobb része gyógyviz is és mint ilyent magadóztatni, annyi lenne, mint amugy is gyenge lábbon álló közegészségügyünket még jobban rontani: a megadóztatástól számbavehető pénzügyi eredményt várni alig lehet. Nem érdemes hozzáfogni. Ha azonban minden áron tenni akar valamit a kormány az ásványvizekkel, hát emelje föl a külföldről jövő vizek tarifáját. Ezzel legalább hasznára lesz a hazai termelésnek.

— **Tanfolyamok orvosoknak.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter valamennyi törvényhatóságot körrendeletben értesítette, hogy a budapesti tudományegyetem orvosi karának tanárai és magántanárai a folyó évben is szünidei orvosi tanfolyamot tartanak. Ezzel kapcsolatban a miniszter felhívja a törvényhatóságokat, hogy erről a területükön levő összes orvosokat értesítsék s a tanfolyamon résztvevni szándékozó hatósági orvosokat e szándékukban a lehetőségig esetleg anyagilag is támogassák. A tanfolyamról részletesebb felvilágosítást annak titkára, dr. Illyés Géza egyetemi magán tanár (Budapest VIII. Üllői-ut 20.) nyújt.

— **Kulcsöntvény csak lakatosoknak adható el.** A győri ipartestület kezdeményezésére több ipartestület mozgalmat indított arra, hogy kulcsöntvényeket a vaskereskedések magánfeleknek nem, csak lakatosiparosoknak szolgáltatassanak ki. A győri építőiparosok szövetsége lakatos alosztályának már sikerült is ez irányban megegyezésre jutni a győri összes vaskereskedőkkel, akik nyilatkozatot irtak alá, hogy a város közbiztonsága szem előtt tartásával, a jövőben csakis lakatosoknak és aláírással ellátott szelvény ellenében szolgáltatnak ki kulcsöntvényt. Mindenesetre jó volna, ha a javaslat értelmében sikerülne az egész országban és elsősorban a fővárosban kivívni, hogy a vaskereskedésekben magánfogyasztók kulcsöntvényeket ne kapjanak. Az álkulcsos betörések száma bizonyára igen megcsökkenne.

△ **Uj és olcsó hangjegy-beszerzés.** Szives figyelmébe ajánlom a Fogaras és vidéki zenekedvelő közönségnek az ujjonnan megjelent és nálam kapható „Edition Europa“ című hangjegy-gyűjteményt, mely a legelőkelőbb zeneszerzők munkáit foglalja magába. Fűzetenkint 24 fillér. Kapható: Thierfeld Dávid könyvkereskedésében.

△ **A „Buziási Phoenix ásványviz“** már a rómaiak idejében világhírű volt páratlan gyógyhatásáról és üdítő ízéről. Most Muschong Jakab a Buziási fürdő új tulajdonosa kiváló szakértelemmel és a legnagyobb áldozatkészséggel fogott hozzá, hogy a csodás gyógyhatású viz használatát mindenkinek lehetővé tegye. A „Buziási Phoenix Ásványviznek“ kitűnő hatását vese és hólyag bajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő és fővényképződésnél, a légutak és kiválasztó szervek hurutos bántalmainál a legnevesebb orvostauárok elismerték. Kellemes kissé savanykás ízű, vasmentes szénsavdús tartalma a leg-

kiválóbb asztal vizzé teszi. Járványos betegségek ellen a legbiztosabb óvszer.

^ A tudóvész gyógyszeréül a bükkfakátrány készítmények teljes joggal régi jó hirnévnek örvendenek. Ezen készítmények a legkülönbözőbb alakban használhatók, melyek között legjobb a „Sirolin-Roche“, miután ez hatásos, ingernélküli és mindenek előtt igen jóízű. Kapható minden gyógyszerárban.

IPAR, KERESKEDELEM.

„Miből élünk rokkantságunk vagy aggkorunk idején?”

Nagyon sokszor foglalkozik ezzel a kérdéssel az iparos és munkásember fiatalabb éveiben. Mikor még erős, egészséges: bírja a munkát, a mivel magának és családjának a mindennapi kenyeret megkeresi. De mi lesz akkor, ha valami baleset vagy szerencsétlenség következtében örökre nyomorékká lesz, vagy ha az agg korral a munkaerő kanyatlóban van s az elaggott embernek kénytelen-kelletlen abba kell hagynia munkáját s nem bírja tovább megkeresni kenyerét? Miből fog megélni? Talán alamizsnából, a mit mások szánakozva nyujtanak neki? Ez a kérdés sok keserű órát okoz iparosnak és munkásnak egyaránt, s a gondolkodásnak legtöbbször az a vége, hogy elfásultan, közbömbösen várják a bizonytalan jövőt, azon hiedelemben, hogy szűkös anyagi viszonyok között nincs módjukban a megélhetésre szükséges tőkét előteremteni.

Pedig meg van annak a módja, hogy minden kisjövödelmü ember gondolkozhassek nemcsak a maga, hanem a családja jövőjéről is.

Hogyan volna ez lehetséges? — kérdeznék mosolygva sokan — a mikor nincsen miből?

Megmagyarázzuk. Szívelje meg minden munkás és iparos jó szível adott tanácsunkat. Igaz, a takarékoság elvén alapul ez is, de nem afféle takarékoságon, a mely nyomasztólag nehezedik rá a takarékoskodóra, őt még nagyobb nélkülözésekre kényszerítené.

Nem. Mindössze heti 20, 24 vagy 30 fillérnyi megtakarításról van itt szó, melyet még a legszegényebb sorsu embernek is lehet, sőt kimondjuk: k e l l nélkülöznie, hogy ezzel a maga és családja jövőjéről gondoskodják, ha a sors kegyetlen csapása folytán keresetképtelenné válik s családfentartói kötelezettségének eleget többé nem tehet. Okos előrelátással bíró munkás, iparos e néhány fillért szívesen áldozza, ha arra az időre gondol, a mikor testileg, szellemileg elgyöngülve önkéntelen nyugalomra van kárhóztatva, mert az öreg, magával tehetetlen ember munkát már alig-alig kap. Éhség, nélkülözés, szegődik társává öreg napjaiban.

Magyarországon 15 év előtt keletkezett egy egyesület, a *Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyűjteménye*, amely megérdemelné, hogy az egész hazai társadalom válllvetve támogassa, nemcsak azért, mert a sokféle egylet között a legfontosabb szociális hivatást teljesíti azzal, hogy a rokkant, öreg munkásokat segítse és az árvaoknak neveltetési járulékat ad, hanem azért is, mert működésével lényegesen hozzájárul a szociális béke megóvásához, a mi nálunk Magyarországon mondhatatlanul fontosabb, mint bárhol.

Ebbe az egyletbe 1-20 K beíratási díj befizetése mellett bátran beléphet minden

iparos, munkás és minden szerény jövedelmü ember. Széles Magyarországon ismerik ezt az együletet mindenütt, ami kiviláglik a kezeink közt levő 1907. évi jelentéséből is, amely szerint 60,000 tagja, 185 vidéki fiókpénztára, számos fagesoportja és három milliót fölülhaladó vagyona van. 1893—1903-ig csak a segélyezésre szolgáló alapot gyűjtötte. 1903-ban megkezdte rokkant tagjainak segélyezését. Jelenleg 306 rokkant élvezi a heti 8-40—12-52 K közt váltakozó segélyt és 81 árva részesül heti 1-40—2-09 K között váltakozó neveltetési járulékból. Ezenkívül számos esetben gyakorolta a jótékonytáji tagjaival szemben az alapszabályok keretén kívül is külön segélyezési alapítványokból, úgy, hogy 1903-tól a mai napig körülbelül 250,000 koronát fizetett ki különböző segélyekre.

(Folyt. köv.)

Nyilttér.

E rovat alatt megjelent közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

Rövid ideig használt új kerékár eladó. További felvilágosítást nyujt:

Borsay Géza, Vártér 26 sz.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

B. B. Miskolc. A 15-ik számban közölt tárcát politikai tartalmánál és vonatkozásánál fogva meg kellett nyirbálnunk, így tehát egész terjedelmében nem közölhetük. Máskor kérjük az ilyen irányu tárcákat küldje politikai lapoknak közlés végett. Munkálkodását kérjük ezután is.

C. L. Zernest. Kapja-e rendesen a lapot? mert mi intézkedtünk s kérjük munkálkodását.

B. J. Helyben. Valami régi, poros aktát dolgozz már fel az arkhivárumból. Üdv!

B. J. Lokó. Töled pedig híreket váránk, de úgy látszik hiába!

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DÁVID.

2736—908. tkvi szám.

Hirdetmény.

A m. kir. Igazságügyminiszter 1908. február hó 8-án 3447—908. I. M. VIII. sz. a. elrendelte, hogy a fogarasi kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatósághoz tartozó Nagyberivoj község telekkönyveibe felvett mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1889. évi XXXVIII. és

az 1891. évi XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás és ezzel kapcsolatban a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése foganatosítassék.

E célból a helyszíni eljárás a nevezett községben 1908. évi június hó 15-én fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1. mindazok, akik a telekkönyvkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyamata alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-c. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerelni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval átírásról nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illeték elengedési kedvezménytől is elesnek; és azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvántartásba bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy a törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Fogaras, 1908. évi április 10-én.

A kir. jbróság, mint tlkvi hatóság.

Náduváry,

kir. járásbíró.

Lakás áthelyezés.

Van szerencsém a t. hölgyközönség tudomására hozni, hogy lakásomat a Dr. Fejérvári házból ugyancsak Bethlent utcában: Knöpfler Jakab ur házába helyeztem át. Az eddigi pártfogást köszönöm és kérem azt a jövőben is.

Tisztelettel

BODÓ BÉLANÉ,

fehérnemü varró és himző.

BUZIÁSI PHÖNIX

ÁSVÁNYVÍZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.

KELLEMEK, KISSÉ SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTES, SZÉNSAVDUS,

rendkívül üdítő asztali viz.

Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyógyomásra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vese-medence idült hurutjainál, húgykő- és tövénképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. Prospektust kívánatra küld a forráskez.

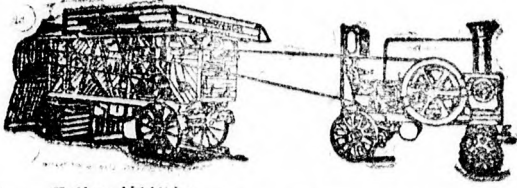
Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Kalmár és Engel

MÓTOR ÉS GÉPGYÁRA

Városi raktár: **BUDAPEST**, Gyár és iroda:
V. Lipót-kör. 18. VI. Úteg-u. 19.

Ajánlja egy cséplőgépet, mint malomüzemre leg-
egyszerűbb benzínmotorjait, benzínkomobiljait,
valamint szivógázmotorjait, melyek V. Lipót-
kört 18. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás - Egyedül létező újdonság!
kifünő cseplésért!

Ezen motorok egyenletes járása és bámu-
latos egyszerű szerkezetük folytán bármely
legjáratlanabb ember által is azonnal köny-
nyen kezelhetők.

Arjegyék ingyen. Olcsó árak részletfizetésre.

Kerestetnek

az ország minden nagyobb városában és községei-
ben egy most szer-
vezés alatt álló **életbiztosító-társaság**
részére alkalmas képviselők, kik 1000 koronától
10.000 korona évi jövedelemre tehetnek szert, a
mennyeiben szellemi és anyagi képességgel bírnak.
Gyakorlattal bírók előnyben részesülnek. Kellő jár-
tassággal nem bírók díjmentesen begyakoroltatnak.
Csakis írásbeli ajánlatokat Fischer K. irodája Rákos-
palota továbbítja.

Eladó

tölgyfa-gerendák, palánk-
oszlopok, hevederek, különféle
hosszuságban jutányos áron kaphatók

Popa Ágoston-nál

Felsővenicén.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt

Caspari Frigyes

és Társai

Medgyes (Nagyküllöm.)

faiskolái

leszállított áron ajánlják összes fais-
kolai cikkeiket u. m.: magonc, kőmagu
és csontár gyümölcsfákat, pészmete és
ribiszke cserjéket, málnákat, földiepreket,
díszcserjéket, gyümölcsfa vadoncokat,
sövénynek való, tullevelu fákat, ro-
zsákat stb.

Arjegyék kívánatra bérmentve.

Nádpatak gyógyfürdő.

Jód-, kén- és sóforrással megáldott fürdőhelye.

Pótolja: Lipik-, Hall- és Csiz vizét. Reoma, kőszvény, Ichias bántalmaknál
utólérhetetlen győgyeredményü. Női betegségek, vérszegénység és idegségnél
kiváló gyógyhatásu.

Idény: június elsajétől — szeptember elejéig.

Egy órai kocsit a pályaudvartól (Nagyküllő vármegye).

Erdők, árnyékos sétányok, modern lakások, zene elsősz-
tályu ellátás. Elő- és utóidényben tetemes árengedmény a **szobaárakból**.
Vasuti állomása: **Alsószombatfalva**, hol minden alkalommal kocsik kaphatók.

Postahivatala: **Nagysink**, mindennapi postaforgalommal.

Prospektust bérmentve küld és mindenemü fevilágosítással a legnagyobb kész-
séggel szolgál:

A fürdőkezelőség.

Visszelárusítók kerestetnek!

Harisnya nélküli petroleum izzóvilágítás!

5% olaj megtakarítás.

Korommentes!

Szagtalan!

Robbanásmentes!

Eltörhetlen!

Lámpaátalakítás fölösleges.

10" = 1 Kor. 75, 14" = 2 Kor. --, 16" = 2 Kor. 30.

Utánvét és postadíjmentes!

Átnézet díjtalanul!

Petroleum-Glühlicht-Industrie Kronach

(B A Y E R N.)

Visszelárusítók kerestetnek!

Műhely áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget és becses megrendelőimet
tisztelettel értesíteni, hogy Ferencz József tér 14-ik szám alatt lévő

szabó műhelyemet

május hó 1-től kezdve Zeyk-utca 10-ik számu saját házamba
helyeztem át.

A n. é. közönség további szives pártfogását kérve, maradok

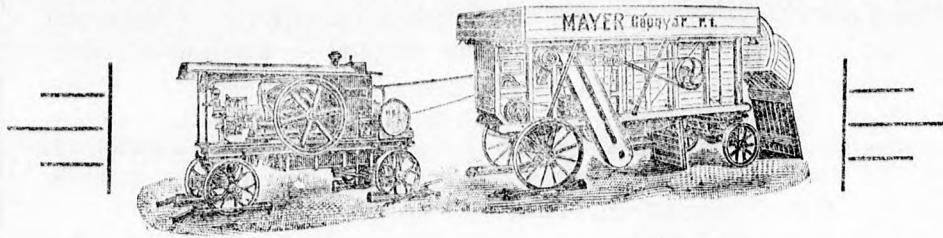
kiváló tisztelettel

Bardócz Károly

férfi-szabó.

Hazai gyártmány!

Kitünő munka!

**Mayer
gépgyár**vas- és fémöntőde részvénytársaság
SZOMBATHELY-BUDAPEST,
VI. kerület, Váci-körút 61. szám.Benzinlokomobil-eséplő-szerelvények. Stabil-benzinmotorok.
Szivógázmotorok faszén-, koks- és antracit-fűtésre 120 HP-ig.
Malomépítészet. Szab. hydr. borsajtók, olajprések
és mindennemű gazdasági gépek.

Kedvező fizetési feltételek. Árjegyzékek kívánatra ingyen s bérmentve!

Hirdetések jutányos áron
felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH^{TM}
Budapest, Váci-körút 83.
Által a legjutányosabb árak mellett ajánltnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-
rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők,
boronák,
sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecskaavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók
örlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-Gyár

Brassóban.

Fogarason kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarason.

K Ö H Ö G É S!Ki ezt figyelmen kívül hagyja,
— önönmaga ellen vétkezik. —

Kaiser-féle

Mell-cukorka

a 3 fenyővel.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva:
köhögés, elnyálkásodás és
rekedtség ellen.4512 hitelesített bizonyítvány tanu-
sítja, hogy megtartják azt, amit
ígérnek.

40 és 20 filléres csomagokban kaphatók:

Hermann P. János, Kontesveller
Károly, Steinburgi Pildner Frigyes
urak gyógyszerárcaiban, FOGARAS.

2-3 középoszt. végzett

2 fiu**tanulónak**

FELVÉTELEK

THIERFELD DÁVID könyvnyomdájába.

Szőlőoltványok. Fajtiszta Ripária-Portális alanyon oltott
elsőrendű duggyökérzetű, teljes felelősség
mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövi-
dinka, Nemes Kadarka, Furmint, Slanka-
menka, Burgund, Oporto, Mézes-fehér, Kar-
benot, Sárféher, Ezerjő, Mirkovácsi, Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chasselas,

Passatuti.

1000	darab sima zöldoltvány	80	kor.
1000	" gyökeres I. oszt., 2 éves	180	"
1000	" " II. osztály	140	"
1000	" sima Ripária-Portális I. o.	16	"
1000	" " II. o.	9	"
1000	" gyökeres I. osztály	30	"
1000	" " II. osztály	18	"
1000	" fásoltvány I. osztály	200	"
1000	" " II. osztály	140	"

Tavaszi szállításra is elfogadok már
most rendelést. Előlegül az ár egynegyed
részét beküldeni sziveskedjék.**Bort a legjobb minőségben napi
ár szerint szállítok.**

Tisztelettel

Sá rkány József,
Gyöngyös, (Hevosm.)